श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – मार्च-एप्रिल् २०१९

कक्षा–शास्त्री-2(SEM-4)	**प्रश्नपत्रम्** – ७	**गुणा:** – ७०
विषय: – क्रियात्मकसंस्कृतशिक्षणम्	**कोड- CE- 244**	**समय:** – ३ त: ६
दिनाङ्क: –०५/०४/२०१९	**सन्दर्भग्रन्थ:**–द्वितीयदीक्षा – व्यवहारप्रदीप: –द्वितीयभाग:	

॥ प्रथमान्विति: ॥ (Unit-1)

प्रश्न: १ अधोदत्तानि धातुरूपाणि उपयुज्य दशवाक्यानि रचयत । १०

(१) मोदन्ते (२) लभेते (३) सेवताम् (४) मन्यन्ताम् (५) भाषस्व (६) शोभिष्यते

(७) वर्तिष्यन्ते (८) अकम्पन्त (९) अवन्दे (१०) पलायन्त (११) कामयामहे (१२) चोरयते

प्रश्न: २ निर्देशानुसारं रिक्तस्थानानि पूरयत (कानि अपि पञ्च) ०५

१ बालक: शिक्षकं .... । (परि + पृच्छ् + लट्)

२ छात्र: परीक्षायां प्रथमस्थानं .... । (प्र + आप् + लट्)

३ वरुण: पर्वतम् .... । (आ + रुह् + लट्)

४ भक्त: मन्दिरं .... (प्र + विश् + लङ्)

५ लेखक: पत्रं .... (वि + लिख् + लङ्)

६ रमेश: वस्त्राणि .... । (प्र + क्षाल् + लट्)

७ धर्मेन्द्र: सम्यक् .... । (अभि + नी + लट्)

॥ द्वितीयान्विति: ॥ (Unit-2)

प्रश्न: ३ निम्नलिखितानि वाक्यानि कर्मणि वाच्ये परिवर्तयत । (कानि अपि पञ्च) ०५

१ बाल: वृक्षान् रक्षति ।

२ स: शिलाम् अक्षिपत् ।

३ कृषक: धेनुम् अपालयत् ।

४ गुरु: शिष्यम् उपादिशत् ।

५ विद्यार्थी पाठं पठतु ।

६ गणेश: वरं यच्छति ।

७ श्यामा श्लोकं वदति ।

प्रश्न: ४ विशेष्यानुगुणं विशेषणानां रूपाणि लिखत ।(कानि अपि दश) १०

१ (पुरातन)................ भारते संस्कृतं जनभाषा आसीत्।

२ अहं (दीर्घ) .... कथां पठामि ।

३ स: (वृद्ध) .... जनेन सह भाषते ।

४ जना: समाजस्य (महत्) उपकाराय सचेष्टा: भवेयु: ।

५ त्वम् (एतद्) .... विद्यालये पठसि ।

६ (उत्तम) .... क्रीडापटु: प्रान्तरे क्रीडति ।

७ (वृद्धा) .... महिलाया: गृहं नास्ति ।

८ ते (सकला) .... विद्यानाम् अभ्यासं कुर्वन्ति।

९ (नूतन) .... रथेषु मूर्तयः सन्ति।

१० (कोमल) .... पत्रात् सुगन्धः प्रसरति।

११ शिक्षकः (क्लिष्ट) .... विषयम् अध्यापयति।

१२ पर्वतारोही (उत्तुङ्ग) .... पर्वतम् आरोहति।

प्रश्नः ५ मञ्जूषातः पदानि गृहीत्वा यथोचितं रिक्तस्थानं पूरयत। (कानि अपि पञ्च) ०५

[कश्चित्] [काचित्] [किञ्चन]

(१) .... बालकः आगमिष्यति। (२) .... युवतिः नृत्यति।

(३) .... अध्यापकः पाठयति। (४) .... फलं पतति।

(५) .... वस्तु अस्ति। (६) .... वक्ता हिन्दीभाषया भाषितवान्।

(७) .... वस्तु हस्तात् पतितम्।

प्रश्नः ६ अधोदत्तानि संख्यावाचक-पूरणप्रत्ययान्तपदानि चित्वा पञ्च वाक्यानि रचयत। ०५

(१) द्वे (२) चत्वारि (३) चतुरः (४) तृतीया (५) एकादशः (६) चतुर्थम् (७) त्रीणि।

॥ तृतीयान्वितिः ॥ (Unit-3)

प्रश्नः ७ अधोनिर्दिष्टेषु वाक्येषु विशेष्यानुगुणं शत्रन्तरूपाणि लिखत। १०

१ बालकः (खाद्) .... पठति।

२ ते अर्थं (ज्ञा) .... पठन्ति।

३ माता गृहकार्यं (कृ) .... स्वपुत्रं पश्यति।

४ ग्रन्थकारौ (चिन्त्).................... पुस्तकं लिखतः।

५ बालिका (खाद्) .... क्रीडति।

६ गृहिणी पुत्रं (स्मृ) .... चायं पिबति।

७ जलं (वह्) .... अस्ति।

८ विमानं जनान् (नय्) .... आकाशे गच्छति।

९ महिला (जल्प्)........................ कार्यं करोति।

१० यात्रिकाः (दृश्) .... यानेन गच्छन्ति।

प्रश्नः ८ अधोदत्तानि शानजन्तरूपाणि उपयुज्य दश वाक्यानि आरचयत। १०

(१) सेवमानः (२) वन्दमानः (३) भाषमाणाः (४) शोभमानम् (५) शयाना (६) मोदमाना (७) अधीयानः (८) पचमानम् (९) वेपमानम् (१०) रममाणा (११) वर्तमानः (१२) वर्धमानः।

प्रश्नः ९ निर्देशानुसारं रिक्तस्थानानि पूरयत। १०

१ भक्तः देवं ....। (वन्द् + लट्)

२ छात्रः ग्रन्थं ....। (सेव् + लोट्)

३ गुरुः शिष्यम् ....। (अनु + गम् + लङ्)

४ राजीवः गृहपाठं .... क्रीडाङ्गणं गच्छति। (सम् + आप् + ल्यप्)

५ यात्रिणा नदी ....। (तर् + लट्)

६ (उत्तम) .... छात्राः राष्ट्रस्य निधयः सन्ति।

७ .... भवनानि नष्टानि सन्ति। (किम् + चन)

८ .... (त्रि) महिलाः नद्याः आगच्छन्ति।

९ कार्यं .... सा श्रान्ता। (कुर्वन्ती/कुर्वती)

१० वरं .... भक्तः तपः करोति। (कामि(कामम्) + शानच्)